

Smedning med feltesse

Kom og smed din egen S-krog, spisepind eller andet spændende i jern. Oplev hvordan du med varme fra essen kan forme og bøje rødglødende jern med hænder og værktøj.

Varighed

Ca. 3 lektioner

Klassetrin

6.-9. klasse

Fag

Håndværk og design samt Natur og teknik.

Introduktion

Efter en introduktion til smedens verden går eleverne i gang med at smede deres egne ting selv.

Eleverne inddeles i grupper med 3 i hver. Gruppen arbejder omkring en esse og deres egne ambolte, hvor de hjælpes ad med at smede forskellige genstande.

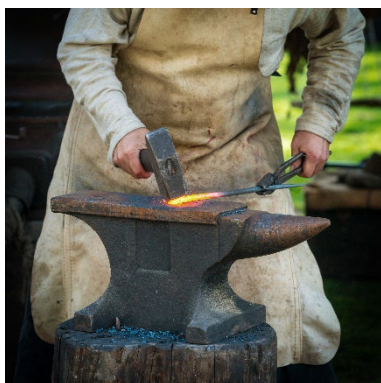
Mål med forløbet

Eleverne skal selv smede forskellige genstande efter anvisning og introduktion fra instruktøren. Forløbet giver eleverne kendskab til en anderledes og spændende arbejdsform, de ellers har svært ved at opleve.

- Eleven får kendskab til metal som et materiale, der kan bearbejdes
- Eleven får indsigt i forsvarlig og bæredygtig brug af naturressourcer.
- Eleven introduceres til et håndværk, der kan blive en levevej
- Eleven opdager nye sider af egne evner i forhold til brug af hænder og koordinering af disse.
- Eleven opnår kundskaber til mestring af eget liv.

Baggrundsviden til læreren

I dette forløb opdeles klassen i grupper med 3 elever i hver. Grupperne får deres egen feltesse, ambolte og værktøj. Efter en kort instruktion skal de nu i gang med at smede deres egne genstande af jern. Hele undervisningen er tilrettelagt efter mesterlæreprincippet: Den erfarne og kyndige underviser demonstrerer og fortæller, hvordan opgaven skal udføres. Herefter udfører eleverne samme opgave. Underviseren hjælper og støtter undervejs.

Af hensyn til elevernes sikkerhed får de udleveret skindforklæde, sikkerhedsbriller og arbejdshandsker. Det anbefales at eleverne har en gammel jakke eller trøje med, da der i enkelte tilfælde kan springe mindre gnister op på ærmerne og brænde små huller.

I løbet af dagen vil underviseren fortælle om håndværkets udvikling gennem tiderne og tydeliggøre, at det kan være en fremtidig karriere for de deltagende elever.

Fælles mål

Fag: Håndværk og design, Natur og Teknik

Kompetenceområder

- Eleven kan anvende værktøjer og redskaber forsvarligt til forarbejdning af materialer.
Eleven kan forarbejde materialer i forhold til produktets form, funktion og udtryk.
- Eleven kan arbejde med enkle designprocesser knyttet til egen produktfremstilling.
- Eleven kan designe enkle modeller.
- Eleven kan anvende modeller med stigende abstraktionsgrad.
- Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.

Arbejdsopgave

Efter instruktion af underviseren skal eleverne smede deres egne tre produkter, ét af gangen. I følgende rækkefølge smedes:

- En vikingespisepind
- En S-formet ophængskrog
- Kæde med minimum 3 ringe

I de enkelte grupper på tre elever skal de hjælpes om at blæse luft i essen, så kullene holdes rødglødende. De beslutter selv, om de arbejder individuelt eller sammen om at smede deres produkter. Oftest ses det, at pigerne hjælper hinanden, og drengene i større grad arbejder individuelt.

Materialeliste

Hver gruppe med tre elever råder over:

- 1 stk. feltesse
- 2 stk. ambolte
- 3 stk. hammere
- 3 stk. små smedetænger
- 3 stk. mellemstore smedetænger, kombitænger
- Trækul, 10 kg.
- 6 mm rundjern - 2 meter
- 8 mm rundjern - 2 meter
- 1 stk. ståls pand til vand
- 3 stk. smedeforklæder
- 3 stk. sikkerhedsbriller
- 3 sæt arbejdshandsker

Udstyret kan købes ved Smederiet

https://smederiet.dk/?gclid=CjwKCAiA0syqBhBxEiwAeNx9N2dMKNOF3Jhmv_JtCQZ6pj4rvqSDS2ePKv1ANtMLFIxsl9bPhJk3aBoC8KoQAvD_BwE